

Boverket

Remissvar - Remiss om "Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader

Sammanfattning

Örebro kommun ställer sig positiv till att reglerna ses över, men vill ta tillfälle i akt att lämna nedanstående synpunkter i ärendet.

Principer för reformering av boverkets byggregler

Örebro kommun ställer sig positiv till det övergripande målet att tydliggöra rollfördelningen mellan staten, samhällsbyggnadssektorn och standardiseringen samt uppnå en tydlig struktur där krav ställs på funktion. Vad gäller förslagen för hur detta ska ske delar Örebro kommun vissa delar av de ändringar som föreslås, men ser en viktig poäng med att ge tydligare regler och vägledning för tänkt övergångsperiod. Vidare anser Örebro kommun att de allmänna råden bör ersättas med annan vägledning som tydligt anger hur olika sakfrågor bör bedömas för att få en samsyn i frågor bland kommunerna.

Boverkets byggregler kopplade till certifierade byggprojekteringsföretag

Örebro kommun ställer sig positiv till att de övergripande reglerna ses över, men vill påpeka att införandet av certifierade byggprojekteringsföretag i samband med att reglerna införs kan innebära att det underlag som byggnadsnämnden ska fatta beslut om bygglov på, utan att först pröva om utformningskraven är uppfyllda, kan innebära att ett nytt lov krävs om inte funktionskraven i nya byggreglerna kan uppfyllas. Det här innebär en större utmaning för kommunerna rent resursmässigt att hantera, både införandet av certifierade byggprojekteringsföretag och införandet av nya byggregler.

Avskaffandet av allmänna råd

Örebro kommun ställer sig positiv till den föreslagna modellen med färre regler och bindande föreskrifter skulle kunna ge ett tydligare regelverk, men att de allmänna råden som finns idag fyller en viktig funktion som stöd för samtliga parter som riskerar gå förlorad. Örebro kommun vill framföra att det finns en viktig poäng med att skapa en vägledning för hur byggregler och föreskrifterna ska tolkas och tillämpas för att uppnå syftet med föreskrifterna. De allmänna råden har idag inte alltid varit bindande, ett krav kan ändå

uppfyllas, men allmänna råd har fungerat som en vägledning för byggherrar.

Örebro kommun vill också påpeka att avskaffandet av de allmänna råden och de förhöjda kraven på redovisning av en riskbedömning i många fall leder till att byggherren får skapa fler handlingar för att redovisa om ett krav kan antas uppfyllas eller inte. Eftersom avskaffandet av allmänna råden innebär att den vägledning som byggherrar normalt använder sig av försvinner och ersätts med nya nationella krav och branschregler ställer det stora krav på byggnadsnämnd såväl som aktörer på marknaden att hålla sig pålästa över ändringar, inte bara i början av införandet utan också över tid.

Eftersom det i och med funktionskrav inte är helt klart för byggherren hur kravet är uppfyllt behöver byggherren ta fram många handlingar för att bedöma om kravet är uppfyllt. Det är positivt att ändringen till att mer flexibla byggregler träder i kraft, men att ha funktionskrav bör ställas i relation till om det är resurseffektivt för alla som rör sig på marknaden, till exempel privatpersoner och mindre företag.

Förtydligande avseende varsamhet och förbud mot förvanskning

Örebro kommun delar den bedömning som finns i Boverkets underlag om att de föreslagna förtydliganden som görs kring varsamhet och förbud mot förvanskning kan vara ett stöd för bättre efterlevnad av lagkraven som finns för att värna kulturvärden.

Uiformningskrav

Kommunikationsutrymmen måste alltid vara tillgängliga för rullstol och vi instämmer därvid i förslaget.

I avsnittet om bostäder instämmer vi i de förslag som lagts men vill särskilt påpeka betydelsen av att fortfarande särskilda studentbostäder ska byggas för personer med rörelsehinder.

Då det gäller publika lokaler anser vi att alla kommunikationsutrymmen i en byggnad ska utrustas med orienterande skyltning för personer med nedsatt orienteringsförmåga. Ljudmiljön i alla publika lokaler är av stor betydelse och lokalerna bör vara projekterade och utförda för god hörbarhet och god orienterbarhet.

Krav vid ändring av byggnader

Örebro kommun instämmer i skrivningen i 1 § om skäl för anpassning och avsteg.

Örebro kommun instämmer också i utformningskravet i 4 § men vill vid 5§ påpeka betydelsen av att hiss ska finnas i varje bostadshus med fler än två våningar.

På ett övergripande plan så anser Örebro Kommun att separering av utformningskrav och tekniska egenskapskrav är en positiv förändring som förtydligar i vilket stadie av byggprocessen kravställning ska ske.

2 kap. 12 § har i Boverkets författningsförslag följande lydelse:

12 § Minst en balkong, terrass eller uteplats till en bostad ska vara tillgänglig och användbar samt väl placerad. Om det utöver en sådan balkong, terrass eller uteplats finns terrasser så räcker det att de enkelt kan göras tillgängliga och användbara i efterhand.

I författningskommentarer så framgår att syftet med föreskriften är att det ska finnas en balkong, terrass eller uteplats utan snarare att ifall en sådan finns så ska minst en av dessa vara tillgänglig. Detta framgår inte tydligt av föreskriften, då denna med nuvarande formulering enkelt kan tolkas som att minst en balkong, terrass eller uteplats ska finnas. Förtydliga gärna vad som egentligen avses.

4 kap. 2 § har i Boverkets författningsförslag följande lydelse:

2 § Försämring av tillgängligheten och användbarheten får endast ske om
1. byggnaden även efter ändringen uppfyller kraven i 2 och 3 kap,
2 det krävs för att byggnaden ska få godtagbara egenskaper avseende hälsa och säkerhet eller avseende tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga eller för att tillvarata byggnadens kulturvärden, eller
3. försämringen kan anses vara försumbar.

Då tillgänglighet och användbarhet enligt 1 kap. 5 § i Boverkets författningsförslag definieras som tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga så innebär 4 kap. 2 § 2 p. bland annat att försämring av tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga endast får ske om det krävs för att byggnaden ska få godtagbara egenskaper gällande tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Örebro Kommun ställer sig frågande till denna föreskrift, då den upplevs som cirkulär i karaktär. Är syftet att tillgängligheten och användbarheten får försämrats i något avseende för att förbättra tillgängligheten och användbarheten i något annat avseende så bör Boverket förtydliga att detta är avsikten, då bestämmelsen i dagsläget är svårtolkad och otydlig.

4 kap. 3 § har i Boverkets författningsförslag följande lydelse:

3 § Vid ändrad användning ska ändringens omfattning bedömas utifrån om den nya användningen ställer högre krav på tillgänglighet och användbarhet i byggnaden jämfört med den tidigare användningen.

I författningskommentarer så anger Boverket att bestämmelsen tydliggör att det räcker att en byggnad ges en ändrad användning för att det kan ställas krav på byggnaden samt hur hänsyn till ändringens omfattning påverkar kravnivån vid ändrad användning. Vidare så anger Boverket att bestämmelsen tydliggör att det inte enbart är de byggnadstekniska åtgärdernas omfattning som är av betydelse för om en ändring ska anses vara omfattande. Örebro Kommun anser att de aspekter som diskuteras i författningskommentarerna inte tydligt framgår av föreskrift som den är skriven då ingen direkt utan endast en underförstådd koppling mellan ändringens omfattning och kravnivå avseende tillgänglighet framgår, och då endast under förutsättning att läsande har kunskap om den exakta formuleringen av 8 kap. 7 § plan- och bygglagen (2010:900). Örebro Kommun anser därmed att bestämmelsen bör förtydligas.